

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره بالینی

مشخصات درس:

گروه آموزشی	کودکان	تعداد دانشجو	
عنوان درس	کارآموزی و کارورزی اطفال	تعداد واحد	
مقطع و رشته تحصیلی	دکتری حرفه ای پزشکی	تاریخ شروع دوره	
نیمسال تحصیلی		تاریخ پایان دوره	
مدرس/مدرسین درس		روز و ساعت جلسات	
مسئول درس (دروس اشتراکی)		دروس پیش نیاز	
روش برگزاری (حضوری/مجازی/ترکیبی)		محل برگزاری	

شرح کلی درس:

این درس با هدف آشنایی دانشجویان پزشکی در دوره‌های کارآموزی و کارورزی با اصول مراقبت از کودک سالم و بیمار، رشد و تکامل، تغذیه، واکسیناسیون و بیماری‌های شایع کودکان ارائه می‌شود. دانشجویان ضمن حضور در بخش‌ها و عرصه‌های بالینی، مهارت‌های لازم در اخذ شرح حال، معاینه فیزیکی کودک، تشخیص و تشخیص افتراقی بیماری‌ها، تفسیر یافته‌های آزمایشگاهی و تصویربرداری و اصول درمان و پیشگیری را کسب می‌کنند. همچنین دانشجویان با نحوه برخورد با موارد اورژانسی و شایع اطفال آشنا شده و مهارت‌های بالینی خود را تحت نظارت استاد و تیم درمان تقویت می‌نمایند.

هدف/اهداف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با اصول مراقبت از کودک سالم و بیمار و مراحل رشد و تکامل کودکان.
 کسب توانایی در اخذ شرح حال و انجام معاینه کامل و سیستماتیک کودک.
 آشنایی با بیماری‌های شایع اطفال و اصول تشخیص، تشخیص افتراقی و درمان آنها.
 کسب مهارت در تفسیر آزمایش‌ها و روش‌های تشخیصی شایع در کودکان.
 آشنایی با اصول تغذیه، واکسیناسیون و پیشگیری از بیماری‌های شایع کودکان.
 کسب توانایی شناسایی و برخورد اولیه با اورژانس‌ها و شرایط نیازمند اقدام فوری در اطفال.
 تقویت مهارت‌های بالینی، ارتباط با کودک و خانواده و رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای.
 توانایی مشارکت در مراقبت و پیگیری بیماران بستری و سرپایی تحت نظارت استاد و تیم درمان.

روش تدریس:

☐	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله	☒	روش تدریس سخنرانی
☐	روش تدریس ایفای نقش	☒	روش تدریس بحث گروهی
☐	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی	☒	روش تدریس پرسش و پاسخ
☐	روش تدریس اکتشافی	☐	روش تدریس نمایشی
☒	روش تدریس در کنار تخت بیمار	☐	روش تدریس مبتنی بر مورد
		☐	روش تدریس در گروه‌های کوچک
			سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

☐	ماکت	☒	پاورپوینت
☒	کتاب	☒	جزوه
☐	مانکن	☐	بیمار شبیه سازی شده
☒	وایت برد	☐	نرم افزار
☒	تصویر	☐	پوستر
☒	بیمار واقعی	☐	لوازم واقعی
☐	فایل صوتی	☒	فیلم آموزشی
سایر موارد: ...			

تکالیف و مسئولیت های فراگیران در عرصه ها و فرصت های آموزشی:

حضور منظم و به موقع در بخش اطفال، درمانگاه، اورژانس و سایر عرصه های آموزشی.
اخذ شرح حال کامل و انجام معاینه فیزیکی کودک تحت نظارت استاد یا پزشک مسئول.
مشارکت در ویزیت بیماران، راندهای آموزشی و ارائه موارد بالینی.
ثبت و پیگیری روند بیماری، علائم حیاتی، آزمایش ها و اقدامات درمانی بیماران تحت نظارت.
مشارکت در تشخیص، تشخیص افتراقی و برنامه ریزی درمان بیماران شایع اطفال.
انجام مهارت های بالینی در حدود سطح آموزشی و با رعایت اصول ایمنی بیمار و تحت نظارت.
مشارکت در جلسات آموزشی، کنفرانس ها، گزارش صبحگاهی و بحث های موردی.
رعایت اصول اخلاق حرفه ای، محرمانگی اطلاعات بیمار و احترام به کودک و خانواده.
همکاری مناسب با اساتید، دستیاران، پرستاران و سایر اعضای تیم درمان.
مطالعه و پیگیری منابع علمی مرتبط با موارد بالینی مشاهده شده در بخش.

نحوه ارزیابی فراگیران:

☒	سئوالات چند گزینه ای	☒	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
☒	سئوالات صحیح-غلط	☒	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☐	کار عملی	☒	سئوالات شفاهی
☐	چک لیست مشاهده عملکرد	☐	سئوالات جور کردنی
☐	پورتفولیو	☐	لاگ بوک
☒	مشاهده مستقیم فعالیت های عملی/پروسیجرها (DOPS)	☐	آزمون بالینی ساختاریافته عینی (OSCE)
		☐	آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)

سایر موارد: ...

ردیف	عناوین	نمره/درصد
۱	آزمون پایان دوره (تشریحی، کوتاه پاسخ و چهارگزینه ای)	۱۰
۲	ارزیابی مهارت های عملی و بالینی	۴
۳	عملکرد در بخش و مشارکت در مراقبت از بیمار	۳
۴	مشارکت در بحث های گروهی، راند و کنفرانس ها	۲
۵	حضور، انضباط و اخلاق حرفه ای	۱

سیاست ها و قوانین:

حضور منظم و به موقع در تمامی برنامه های آموزشی و بالینی الزامی است

رعایت اخلاق حرفه ای، احترام به کودک، والدین و اعضای تیم درمان الزامی است

حفظ محرمانگی اطلاعات و حریم خصوصی بیمار در تمامی مراحل آموزش و درمان الزامی است

انجام معاینه، اقدامات تشخیصی و مهارت های بالینی صرفاً در حدود صلاحیت دانشجو و تحت نظارت استاد یا پزشک مسئول انجام شود

رعایت قوانین، مقررات و ضوابط آموزشی و درمانی بیمارستان و بخش اطفال الزامی است

دانشجویان موظف به مشارکت فعال در راندها، کنفرانس ها، گزارش صبحگاهی و سایر فعالیت های آموزشی هستند

رعایت اصول کنترل عفونت، بهداشت دست و ایمنی بیمار در تمامی فعالیت های بالینی الزامی است

ارزیابی دانشجویان بر اساس حضور، مشارکت، عملکرد بالینی، مهارت های عملی و آزمون های تعیین شده انجام می شود.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی	اهداف رفتاری	مدرس /مدرسين
۱	معاینه نوزاد سالم ترم	آشنایی با اصول ارزیابی و معاینه نوزاد سالم ترم	دانشجو بتواند معاینه کامل نوزاد را انجام داده، علائم حیاتی و یافته‌های طبیعی را شناسایی و علائم خطر را تشخیص دهد	
۲	آنمی در کودکان	آشنایی با علل، تظاهرات، تشخیص و درمان کم‌خونی در کودکان	دانشجو بتواند انواع شایع آنمی را شناسایی، علل و تشخیص افتراقی را بیان و اصول درمان را توضیح دهد	
۳	غیرطبیعی و عفونت ادراری در U/A بررسی کودکان	UTI آشنایی با تفسیر آزمایش ادرار و رویکرد به	را UTI را تفسیر، U/A دانشجو بتواند یافته‌های غیرطبیعی تشخیص و اصول درمان و پیگیری را بیان کند	
۴	اسهال و استفراغ در کودکان	آشنایی با علل و اصول برخورد با اسهال و استفراغ	دانشجو بتواند علل شایع را شناسایی، شدت کم‌آبی را ارزیابی و رویکرد تشخیصی و درمانی مناسب را انتخاب کند	
۵	مایع‌درمانی در کودکان	آشنایی با اصول مایع‌درمانی و اصلاح کم‌آبی در کودکان	دانشجو بتواند وضعیت هیدراتاسیون را ارزیابی، نیاز مایع را محاسبه و نوع و میزان مایع مناسب را تعیین کند	
۶	هیپوناترمی و هیپرناترمی در کودکان	آشنایی با اختلالات سدیم و اصول تشخیص و درمان آنها	دانشجو بتواند علل اختلالات سدیم را بیان، علائم بالینی را شناسایی و اصول اصلاح ایمن آنها را توضیح دهد	
۷	گرفتن شرح حال و معاینه فیزیکی کودک	کسب مهارت در ارزیابی بالینی کودک	دانشجو بتواند شرح حال مناسب از کودک و والدین گرفته و معاینه سیستماتیک و کامل کودک را انجام دهد	
۸	بیماری‌های بثورری تب‌دار در کودکان	آشنایی با بیماری‌های شایع بثورری همراه تب	دانشجو بتواند بیماری‌های شایع را بر اساس شرح حال و معاینه افتراق داده و اصول تشخیص و درمان را بیان کند	
۹	مسمومیت‌های شایع در کودکان	آشنایی با مسمومیت‌های شایع و اصول برخورد اولیه	دانشجو بتواند مسمومیت‌های شایع را شناسایی، اقدامات اولیه و اصول درمان و ارجاع را بیان کند	

۱۰	واسکولیت‌های شایع در کودکان؛ کاوازاکی و هנוخ	آشنایی با تظاهرات و اصول تشخیص و درمان واسکولیت‌های شایع	دانشجو بتواند بیماری کاوازاکی و پورپورای هנוخ-شوئن‌لاین را شناسایی، معیارهای تشخیصی و اصول درمان را بیان کند
۱۱	آسم	آشنایی با تشخیص، طبقه‌بندی و درمان آسم در کودکان	دانشجو بتواند آسم را تشخیص، شدت بیماری را ارزیابی و درمان حمله حاد و درمان کنترل‌کننده را توضیح دهد
۱۲	عفونت دستگاه تنفسی تحتانی در کودکان	آشنایی با بیماری‌های عفونی دستگاه تنفسی تحتانی	دانشجو بتواند پنومونی و سایر عفونت‌های شایع را تشخیص، علامت خطر را شناسایی و اصول درمان را بیان کند
۱۳	زردی در نوزادان	آشنایی با علل و رویکرد تشخیصی و درمانی زردی نوزادان	دانشجو بتواند زردی فیزیولوژیک و پاتولوژیک را افتراق داده و اصول ارزیابی و درمان را توضیح دهد
۱۴	استئومیلیت و آرتریت سپتیک	آشنایی با عفونت‌های استخوان و مفصل در کودکان	دانشجو بتواند علائم بالینی را شناسایی، تشخیص افتراقی را مطرح و اصول تشخیص و درمان را بیان کند
۱۵	واکسیناسیون کشوری	آشنایی با برنامه واکسیناسیون و اصول ایمن‌سازی کودکان	دانشجو بتواند برنامه واکسیناسیون کودکان را بیان، موارد منع واکسیناسیون را شناسایی و واکسیناسیون تکمیلی را توضیح دهد
۱۶	پلی‌اورى در کودکان	آشنایی با علل و رویکرد تشخیصی پلی‌اورى	دانشجو بتواند پلی‌اورى را تعریف، علل شایع را شناسایی و بررسی‌های تشخیصی مناسب را درخواست و تفسیر کند
۱۷	یبوست در کودکان	آشنایی با علل و اصول درمان یبوست کودکان	دانشجو بتواند یبوست عملکردی و علل ارگانیک را افتراق داده و اصول درمان و پیگیری را توضیح دهد
۱۸	اختلالات اسید و باز در کودکان	آشنایی با انواع اختلالات اسید و باز و اصول تفسیر آنها	دانشجو بتواند گاز خون و وضعیت اسید و باز را ارزیابی، نوع اختلال را تعیین و علل شایع را شناسایی کند
۱۹	آشنایی با الگوهای تکامل طبیعی و غیرطبیعی و ابزارهای ارزیابی نمو در کودکان	آشنایی با مراحل رشد و تکامل و روش‌های ارزیابی آن	دانشجو بتواند مراحل طبیعی تکامل را در سنین مختلف بیان، تأخیر تکاملی را شناسایی و از ابزارهای ارزیابی مناسب استفاده

	کند.			
۲۰	تب روماتیسمی و اندوکاردیت	آشنایی با تظاهرات، تشخیص و درمان تب روماتیسمی و اندوکاردیت	دانشجو بتواند علائم و معیارهای تشخیصی تب روماتیسمی را بیان، اندوکاردیت را شناسایی و اصول پیشگیری و درمان را توضیح دهد.	
۲۱	دیسترس تنفسی، آپنه و سیانوز در نوزادان	آشنایی با علل و اصول برخورد با دیسترس تنفسی و سیانوز نوزادان	دانشجو بتواند علائم دیسترس تنفسی و آپنه را شناسایی، علل مهم سیانوز را افتراق داده و اقدامات اولیه و درمانی را بیان کند.	

منابع درس:

۱. Nelson Textbook of Pediatrics, 22nd Edition, Elsevier, 2023
۲.
۳.
۴.
۵.
۶.